

ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

**PROBLEMS OF ELECTION MANAGEMENT ON
MEMBERS OF KHON KAEN PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN CHUM PHAE
CONSTITUENCIES, KHON KAEN PROVINCE**

เทพพนมพร สุดชุมแพ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

Thepphanomphon Sudchumphae

Department of Local Administration

Corresponding Author E-mail: thep.sudchumphae@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 2) เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 300 คน โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamané) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นแบบตรวจเช็ครายการ (Check List) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร (Independent t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.86 เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.94 รองลงมาได้แก่ ด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.74 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.43

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ประชาชนที่มีสถานะต่างกันมีปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการประกาศผลการเลือกตั้งพบว่ามากที่สุดคือ ควรมีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว หลังจากที่มีการนับคะแนนเสร็จทันที รองลงมาคือควรให้ประชาชนได้ทราบผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว แล้วพิจารณาการทุจริตภายหลัง

คำสำคัญ: ปัญหาการจัดการเลือกตั้ง

Abstract

The objectives of research were (1) to study problems on the election of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization Council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, (2) to compare election problems of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization Council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, and (3) to study recommendations on the election of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization in Chum Phae constituencies, Khon Kaen. The research samples were totally 300 members of provincial administration

organization council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, calculated by Taro Yamane's formula. The research instrument was the questionnaire check list. The data were analyzed by the statistics comprised of frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation. In addition, the data analysis was conducted by the independent t-test statistic to analyze differences of people's mean.

The research findings were as follows:

1. Election problems of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization Council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, were found to be overall in five aspects at a moderate level ($\bar{X} = 2.86$). When each aspect was considered in the descending order, the aspect of electorate people was found to be at the highest level ($\bar{X} = 2.94$), followed by the aspect of announcement of election returns ($\bar{X} = 2.74$), and the aspect of election management was found to be at the lowest level ($\bar{X} = 2.43$).

2. The comparison of election problems of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization Council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, was found that, for people with different status, election problems of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization Council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, were found to be overall different at a statistically significant level of 0.05.

3. The recommendations on election of members of Khon Kaen Provincial Administration Organization Council in Chum Phae constituencies, Khon Kaen, were found that, in the announcement of election returns, the item "the election returns should be instantly announced after the completion of vote counting," was found to be at the highest level, followed by the aspect "The election returns should be known quickly and election fraud would be considered afterwards."

Keywords: Problem; Election;

บทนำ

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการปกครองแบบรัฐเดี่ยว โดยมีการแบ่งการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ราชการบริหารส่วนกลาง ได้นำเอาหลักการรวมอำนาจ การปกครอง มาใช้เป็นหลักสำคัญ ประกอบด้วย กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ 2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้นำเอาหลักการแบ่งอำนาจการปกครองมาใช้เป็นหลักสำคัญ ประกอบด้วย จังหวัด กับอำเภอ และ 3) ราชการส่วนท้องถิ่น ได้นำเอาหลักการกระจายอำนาจการปกครองมาใช้เป็นหลักสำคัญ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เดินทางไปดูงานยังประเทศสหรัฐอเมริกา และยุโรปแล้วพิจารณาเห็นว่าประเทศไทยมีการปกครองท้องถิ่นอยู่เฉพาะเขตเมืองและกิ่งเมือง คือ เทศบาลและสุขาภิบาล ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่กระจายอยู่ในเขตชนบทนอกเขตการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นรัฐบาลเห็นสมควรที่จะลดช่องว่างนี้ โดยการปรับปรุงสภาจังหวัดที่มีอยู่เดิม ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2481 และจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีฐานะในการปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นนิติบุคคลต่างจากสภาจังหวัดเดิมที่เป็นเพียงสภาที่ปรึกษา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนี้ มีพื้นที่ดูแลนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล โดยโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในปี พ.ศ. 2498 สภาจังหวัดมาจากการเลือกตั้ง ของประชาชน ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ จำนวนสมาชิกสภาจังหวัดขึ้นอยู่กับสัดส่วนจำนวนประชาชนของแต่ละจังหวัด ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ส่งผลให้เกิดราชการส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการกระจายอำนาจการบริหาร การปกครองสู่องค์กรพื้นฐานในระดับจังหวัดถึงปัจจุบัน (ประชา พรหมเพ็ญ, 2550)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนี้ จะเป็นไปตามแนวทางที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไรขึ้นอยู่กับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดด้วย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามที่พระราชบัญญัติ

องค์การบริหารงานออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วยบุคคลในท้องถิ่นซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเดียวกัน มีชื่อเรียกตามกฎหมายว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน เมื่อรวมจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละอำเภอ ทำหน้าที่ (1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับของทางราชการ

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ที่มีสิทธิในการสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นอกจากจะมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการหรือที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางใดทางหนึ่งทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนที่ประกาศปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง จังหวัดใดมีราษฎรไม่เกินหนึ่งล้านคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้สามสิบคน ในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน เมื่อรวมจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละอำเภอแล้ว (ทะนง คำประภา, 2556)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตั้งแต่ฉบับปี พ.ศ. 2540 และฉบับปี พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จากการทำออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 มาตรา 20 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการ

เลือกตั้งเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามการเลือกตั้งที่เห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทำให้เกิดการ ดำเนินการเลือกตั้งให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2554) ดังนั้น การเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยในระดับชุมชน การเลือกตั้งท้องถิ่นจะมีคุณค่าสมควรแก่การยอมรับว่าได้ ดำเนินไปตามครรลองของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ต่อเมื่อการเลือกตั้งนั้นเป็นไป ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรม

ผู้วิจัยทำงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐเคยเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน จังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และ ระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน จังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านตัวแปร

1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) เพศ จำแนกเป็น เพศชาย เพศหญิง 2) ตำแหน่ง จำแนกเป็น ประธานกรรมการ และกรรมการ และ 3) ระดับการศึกษา จำแนกเป็น มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขอนแก่นในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็น 1) ด้านบุคลากร

ที่จัดการเลือกตั้ง 2) ด้านผู้สมัครรับการเลือกตั้ง 3) ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 4) ด้านการบริหารการเลือกตั้ง และ 5) ด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง

2. ด้านพื้นที่

ทำการวิจัยในพื้นที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แบ่งการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 181 หมู่บ้านหรือชุมชน จำนวนหน่วยเลือกตั้งทั้งหมด 172 หน่วยเลือกตั้ง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยระหว่าง 1 ธันวาคม 2559 ถึง 31 พฤษภาคม 2560

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในระดับหน่วยการเลือกตั้งที่จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ปี 2555 จาก 12 ตำบล 181 หมู่บ้านหรือชุมชน จำนวนกรรมการการเลือกตั้งหน่วยละ 7 คน (หน่วยเลือกตั้ง/ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 800 คน) มีหน่วยเลือกตั้งทั้งหมด 172 หน่วยเลือกตั้ง รวมกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 1,204 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดมาจากประชากรที่เป็นกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น (ส.อบจ.) ปี 2555 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamané, 1973 : อ้างอิงมาจาก สุวิมล ติรกันันท์. 2546 : 198) แล้วผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของสัดส่วนหน่วยตัวอย่างต่าง

ไปจากสัดส่วนประชากรที่ยอมให้เกิดขึ้นได้กำหนดไว้ที่ .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{1204}{1+12(0.05)^2} \\ &= 300 \end{aligned}$$

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลบางประการของผู้ตอบแบบสอบถาม คำตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง และ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น คำตอบมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดค่าระดับปัญหา ดังนี้

ปัญหามากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ปัญหามาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ปัญหาปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ปัญหาน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยพิจารณาจากขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (สำเร็จ จันทรสุวรรณ, 2547)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นแบบปลายเปิด ที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อิสระ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวม

ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดขอนแก่น ใน เขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น	ระดับปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง	2.44	.79	น้อย
2. ด้านผู้สมัครรับการเลือกตั้ง	2.74	.94	ปานกลาง
3. ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	3.43	.95	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารจัดการเลือกตั้ง	2.73	.91	ปานกลาง
5. ด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง	2.94	1.04	ปานกลาง
รวม	2.86	.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รองลงมา คือ ด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	118	2.81	.80	.78	.51
หญิง	182	2.89	.81		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ประธานกรรมการ	69	3.01	.68	2.07	.04*
กรรมการ	231	2.81	.83		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.69	2	.35	.53	.59
ภายในกลุ่ม	191.76	297	.65		
รวม	192.45	299			

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 5 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง		
1	ให้หน่วยงานกลางเป็นผู้จัดการการเลือกตั้งโดยตรง	32
2	แต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่เป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอย่างดี	18
3	มีการซักซ้อมขั้นตอนปฏิบัติการเลือกตั้งตามกฎหมาย	15
ด้านผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง		
1	ควรมีให้มีการประชาสัมพันธ์หรือหาเสียงให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งให้มาก	40
2	ผู้สมัครรับเลือกตั้งควรเข้าไปพบปะประชาชนตามหมู่บ้าน	9

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง		
1	ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปลงคะแนนอย่างทั่วถึง	37
2	จัดหน่วยเลือกตั้งให้ประชาชนได้ไปใช้สิทธิ์อย่างสะดวก	8
3	จัดป้ายประชาสัมพันธ์ หรือประชาสัมพันธ์ตามหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ชุมชน	4
ด้านการบริหารการเลือกตั้ง		
1	ควรมีองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาดำเนินการเลือกตั้ง และตรวจสอบการทุจริตโดยตรง	49
ด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง		
1	ควรมีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว หลังจากที่มีการนับคะแนนเสร็จทันที	37
2	ควรให้ประชาชนได้ทราบผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว แล้วพิจารณาการทุจริตภายหลัง	12

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัด การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง มากที่สุด คือ ให้องค์กรกลางเป็นผู้จัดการเลือกตั้งโดยตรง รองลงมา คือ แต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่เป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอย่างดีและมีการซักซ้อมขั้นตอนปฏิบัติการเลือกตั้งตามกฎหมาย ด้านผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง พบว่า มากที่สุด คือ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์ หรือหาเสียงให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งให้มาก รองลงมา คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งควรเข้าไปพบปะประชาชนตามหมู่บ้าน ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่า มากที่สุด คือ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปลงคะแนนอย่างทั่วถึง รองลงมา คือ จัดหน่วยเลือกตั้งให้ประชาชนได้ไปใช้สิทธิ์อย่างสะดวกและจัดป้ายประชาสัมพันธ์หรือประชาสัมพันธ์ตามหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ชุมชน ด้านการบริหารการเลือกตั้ง พบว่า ควรมีองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเข้ามาดำเนินการเลือกตั้ง และตรวจสอบการทุจริตโดยตรง และด้านการประกาศผลการเลือกตั้ง พบว่า มากที่สุด คือ ควรมีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่าง

รวดเร็ว หลังจากที่มีการนับคะแนนเสร็จทันที รองลงมา คือ ควรให้ประชาชนได้ทราบผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว แล้วพิจารณาการทุจริตภายหลัง

การอภิปรายผล

1. ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งบุคคลที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นนั้น เป็นบุคคลในท้องถิ่นใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการซื้อเสียงของประชาชน โดยผ่านหัวคะแนนในระดับหมู่บ้านไปยังชาวบ้านที่จะใช้สิทธิ์เลือกตั้งบางแห่งมีการซื้อสิทธิขายเสียงด้วยการว่าจ้างให้ประชาชนมาฟังการปราศรัยของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสัญญาว่าจะให้สิ่งของหรือสิ่งอื่นกับผู้นำชุมชนเพื่อจูงใจให้เลือกตั้งตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิศักดิ์ จันทระโคตร (2553) ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย พบว่า ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน มีระดับปัญหา ปานกลาง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชัน กฤตรนตรีศรี (2554) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมและรายด้าน มีระดับมาก

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

1) จากสมมติฐานของการวิจัย เพศ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน พบว่า เพศ กับ ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าประชาชนจะเป็นชายหรือหญิง มองถึงปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี โภชน์เจริญ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดพะเยา พบว่า ประชาชนที่มี เพศ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพ ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิศักดิ์ จันทระโคตร (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย พบว่า เพศ กับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

2) จากสมมติฐานของการวิจัย ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน พบว่า ตำแหน่ง กับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พันธ์ พรหมประภัศร (2541, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีตำแหน่งต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิศักดิ์ จันทระโคตร (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย พบว่า ตำแหน่งกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

3) จากสมมติฐานของการวิจัย ระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษา กับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวม

ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน (2546, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิศักดิ์ จันทร์โคตร (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย พบว่า ระดับการศึกษา กับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลการศึกษา ประชาชนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หน่วยงานที่จัดการเลือกตั้งต้องมีการพัฒนาให้ถึงขั้นระดับสูงหรือมากที่สุด เพื่อสร้างความมั่นคงในระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งมากขึ้นต่อไป

1.2 จัดทำรายงานวิจัยฉบับเล่มสมบูรณ์ เพื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาในระดับสูงต่อไป เพื่อพัฒนาและปรับปรุง ส่งเสริม การเลือกตั้ง ให้เกิดความโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2.3 ควรศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านบุคลากรที่จัดการเลือกตั้ง

องค์ความรู้ที่ได้

จากการศึกษาผู้วิจัยได้องค์ความรู้เรื่องปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารการเลือกตั้ง ประชาชนที่มีสถานะต่างกันมีปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในเขตเลือกตั้งอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว หลังจากที่มีการนับคะแนนเสร็จทันที รองลงมาคือควรให้ประชาชนได้ทราบผลการเลือกตั้งอย่างรวดเร็ว แล้วพิจารณาการทุจริตภายหลัง

เอกสารอ้างอิง

- กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน. (2546). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย*. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปราณี โภชน์เจริญ. (2549). *ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดพะเยา*. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พงษ์พันธ์ พรหมประภัศร. (2541). *ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ*. ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อัญชัน กฤตธนตรีศรี. (2554). *ปัญหาการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์*. รายงานการศึกษาอิสระ. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อภิศักดิ์ จันทร์โคตร. (2553). ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและ
นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย.
การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชานโยบาย
สาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.